

**Донецька обласна універсальна наукова бібліотека
ім. Н.К. Крупської
Відділ науково-методичної роботи
та соціологічних досліджень
Добропільська районна централізована
бібліотечна система**

**БІБЛІОТЕКИ
ДОБРОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ**

*Збірка інформаційних матеріалів
до ІХ обласного зльоту бібліотекарів села*

Донецьк 2006

ББК 78.34(4УКР)7
Б 59

Бібліотеки Добропільського району: Зб. інформ. матеріалів до ІХ обласного зльоту бібліотекарів села / Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської, Добропільський район. ЦБС; Уклад. І.А. Пилипенко. – Донецьк: Схід. вид. дім, 2006. – 20 с.

Укладач: І.А. Пилипенко

Редактор: О.В. Рязанцева

Відповідальний за випуск: Н.П. Авдєєнко

Комп'ютерний набір: В.І. Копійка

© Донец. ОУНБ
ім. Н.К. Крупської, 2006 р.
© Добропільський район.
ЦБС, 2006 р.

ВСТУП

Історія Добропільського району бере початок з далекого минулого. Ця земля з її степами, високими травами і прозорими водами річок Бик, Водяна, Казенний Торець здавна приваблювала людей. Саме тут пролягав зручний шлях з Приазов'я на захід.

Ще у другій половині XVI століття тікали від панського гноблення вихідці з Придніпров'я і селилися на вільній землі, яка була родючою, «доброю». Слова «добрі поля» згодом позначилися у назві поселення Добропілля.

Дивовижно красива і точна назва. На багатих землях району знаходяться державні заказники «Грузька балка» та «Гектова балка», де нараховується понад 300 видів лікарських рослин, 19 з яких занесено до Червоної книги України.

Надра Добропільщини виявились теж «добрими» до людей. Тут чималі запаси коксівного вугілля, зосереджені потужні поклади високосортної глини, а також підземне озеро відомої далеко за межами Донбасу мінеральної води «Золотий колодязь». Але найбільша цінність Добропільщини – її люди, що народилися і живуть на цій землі, які своєю працею і талантом примножують славні традиції краю.

Найпершим культурно-освітнім закладом в районі була хата-читальня у с. Шахове (нині Октябрське), яка була відкрита у 1927 році. Районна бібліотека заснована у 1949 році і знаходилась у с. Добропілля. Поступово відкрилися бібліотеки і в інших селах. У 1980 році мережа бібліотек району була об'єднана в централізовану бібліотечну систему.

На сьогодні населення Добропільського району обслуговує 1 районна і 21 сільська бібліотека. Загальний бібліотечний фонд складає 263,4 тис. примірників. Щорічно на поповнення бібліотек книгами та періодичними виданнями із місцевого бюджету виділяється більш ніж 23 тис. грн. Деякі бібліотеки стабільно поповнюють свої фонди за рахунок платних послуг, спонсорської допомоги підприємства «Глини Донбасу» і благодійного фонду «Надія». Щорічно бібліотеки обслуговують 13,5 тис. читачів, видача літератури складає понад 261,2 тис. примірників.

Бібліотеки району проводять культурну політику, спрямовану на участь у житті громади, розвиток партнерських стосунків із владою, громадськими організаціями, спорідненими установами. У своїй діяльності вони орієнтуються на користувачів: вивчення їхніх інтересів і запитів, задоволення інформаційних потреб.

Постійно вдосконалюють роботу спеціалізовані бібліотеки: світлиці (Ганнівська, Золотоколодязька, Ленінська, Шевченківська, Світлівська сільські бібліотеки), будинки природи (Добропільська, Святогорівська сільські бібліотеки), а також центр естетичного виховання в центральній районній бібліотеці (ЦРБ).

Діяльність бібліотек району багата і різноманітна. Вони збирають і розповсюджують краєзнавчу інформацію, проводять значну роботу з патріотичної, правової, екологічної, моральної просвіти, естетичного виховання, популяризації національного художнього надбання, соціальної підтримки ветеранів війни, людей похилого віку.

ЦРБ та сільські бібліотеки відомі як місця проведення свят книги, літературно-музичних вечорів, презентацій книг, різноманітних конкурсів.

Однією з ефективних форм діяльності сільських бібліотек залишаються клуби за інтересами, які створюються з метою згуртування читацького активу, додаткової популяризації літератури, більш повного розкриття фонду, створення атмосфери живого спілкування.

*Чикар С.В.,
директор Добропільської
районної ЦБС*

*С.О. Рубан,
завідувачка відділу
обслуговування ЦРБ*

СВІТ ПРЕКРАСНОГО ВІДКРИВАЄ БІБЛІОТЕКА

Бібліотека сьогодення – поліфункціональний заклад. Вона є не тільки інформаційною, а й освітньою, культурно-просвітницькою, дозвіллевою установою. Одне з важливих завдань діяльності бібліотек – сприяти духовному й естетичному розвитку людини.

Добропільська ЦРБ вже кілька років працює як естетичний центр, завданнями якого є збагачення духовного світу користувачів, вплив на формування у них здібності відчувати та переживати прекрасне. Основним засобом впливу виступає література гуманітарного комплексу.

Література відіграє величезну роль у становленні світогляду. Тому прикро, що сьогодні книгарні заповнені дешевими бойовиками і детективами, які важко назвати художніми творами. Центральна районна бібліотека теж має фонд такої літератури, сформований на комерційних засадах, що обумовлено, по-перше, наявністю попиту певної категорії читачів на цю літературу. По-друге, надходження коштів за користування комерційною літературою дає можливість, при недостатньому фінансуванні, купувати необхідну для бібліотеки літературу, яка несе добро і красу, розвиває найкращі людські якості. Таким чином було придбано книги серії «Сто великих...», які розповідають про визначних художників, композиторів, вокалістів, а також великих українців. Книжковий фонд доповнюють періодичні видання відповідної тематики: «Українська культура», «Чумацький шлях», «Берегиня», «Дивослово», «Культура і життя». Ці видання містять спеціальні рубрики: «Літературно-мистецька вітальня», «Палітра». Дуже корисними є рубрики газети «Культура і життя»: «У виставкових залах», «Святкуємо ювілей», «Театральне перехрестя». Жіночий журнал «Крестьянка» містить художню вкладку «Музеї світу». Матеріали цього журналу поповнюють папку репродукцій і використовуються під час проведення масових заходів. Бібліотекарі проводять роботу для залучення у свій фонд літератури, отриманої в дар від читачів, адміністрації району, Ради ветеранів, благодійної організації «Надія». Ця література – значний внесок до фонду бібліотеки.

Для орієнтації в книжковому фонді і більш повного використання періодичних видань у бібліотеці створено тематичну картотеку «У світі прекрасного», картотеки репродукцій і нотних видань.

Бібліограф забезпечує індивідуальним і груповим інформуванням з питань естетичного виховання працівників районного відділу освіти, вчителів міських загальноосвітніх та музичної шкіл, керівників гуртків міського відділу освіти.

Сьогодні, в достатньо складних умовах, колектив бібліотеки робить все можливе, щоб бібліотека залишалась привабливою і комфортною для читачів.

Більшість читачів має певні літературні уподобання. Раніше фонд бібліотеки розкривався традиційно: за допомогою оформлення тематичних стелажів, полиць. Цього року було прийнято рішення повністю перейти на тематично-жанрове розташування фонду художньої літератури. Створено Читай-місто, яке має Класичну вулицю, Історичну площу, Проспект патріотів, Романтичний бульвар, Бейкер-стріт. Враховуючи побажання мешканців, ЦРБ почала обслуговувати дітей, тому що в бібліотечній системі немає районної дитячої бібліотеки. Фонд дитячої літератури винесли із книгосховища на абонемент, яскраво оформили «Дитячий майданчик», де представлені книги та журнали для дітей, відгуки юних читачів, дитячі малюнки, поробки.

Книга – основа культури, і такою вона буде залишатися ще дуже довго, існуючи поруч з новими інформаційними технологіями. Завдання бібліотеки – розкрити читачам різноманітність фонду естетичного напрямку. Це досягається за допомогою циклів книжкових виставок: «Письменники-ювіляри року», «Перлини української літератури», «На крилах музики гойдається планета», «Покликані творити красу» (про художників-ювілярів).

На виставках різної тематики, крім книг, експонуються репродукції картин, нотні видання, малюнки, фотографії, звукозаписи, макети, поробки, квіткові композиції. Предметні і знакові аксесуари виставок активізують мислення читачів, дають їм можливість визначити свій погляд щодо певної теми. Бібліотекарі постійно шукають нові підходи і прийоми оформлення й подання матеріалу. Виставка одного жанру «Історія, одягнена в романи» задовольняє читачькі потреби любителів історії. Виставка-вернісаж «Жіноча краса як примха природи» знайомить читачів з репродукціями жіночих портретів видатних художників світу. Виставка-дискусія «Сальвадор Далі. Міфи і реальність» надавала читачам суперечливу інформацію і спонукала їх знайомитися з різними аспектами

теми. Викликають інтерес у читачів виставки-вікторини, наприклад, «Вірші, що стали піснями», де можна й ерудицію свою показати, і приз отримати. Завжди привертають увагу виставки рекламного характеру «Увага! Новинка» (експонувалася книга Юрія Мушкетика «У пастці») або інтригуючого змісту «Письменник знайомий і незнайомий» (за романом Павла Загребельного «Юлія, або Запрошення до самовбивства», який відрізняється від попередніх романів автора).

Із навчальних закладів у місті є тільки загальноосвітні школи, тому бібліотекарі тісно співпрацюють з учителями, зокрема з викладачами мови і літератури, музики. Для школярів, на допомогу засвоєнню ними шкільної програми, бібліотекарі спільно з вчителями розробили цикли літературних годин «Письменники трагічної долі» (Володимир Винниченко, Микола Хвильовий, Євген Плужник), «Жінки в поезії» (Леся Українка, Ліна Костенко, Марина Цветаєва, Анна Ахматова). Завершуючи вивчення творчості Максима Рильського і Дмитра Павличка на уроках, що відбувалися в бібліотеці, було проведено літературно-музичний вечір «Великому поетові, добрій людині» і вечір-портрет «О слово, що без тебе я». Ці заходи – своєрідна перевірка знань учнів. У ході вечорів їм було запропоновано відповісти на питання вікторини, взяти участь у грі-хроноскопів про життя і творчість поетів, аукціонах віршів, конкурсах читців. Вечори супроводжувалися музичними записами найвідоміших пісень, написаних на вірші М. Рильського «Яблука доспілі, яблука червоні», Д. Павличка «Два кольори». Такі «уроки літератури» школярам подобаються більше, ніж шкільні.

Відомо, що із сприймання і пізнання краси починається виховання естетичної культури. Ось чому важливо, щоб усе прекрасне, що створили генії в мистецтві, не обійшло людей у житті, щоб торкнулося сердець. «Прекрасне, непідвладне часу» – так називається постійно діюча виставка однієї картини. Репродукція супроводжується анотацією, що дозволяє читачеві не тільки милуватися картиною, а й дізнаватися про історію створення шедедру, отримувати цікаві відомості про життя і творчість видатного художника. Картина експонується протягом місяця. Провінційні мешканці не часто відвідують музеї, і бібліотека для них – це «вікно» у великий світ. Під час заочної мандрівки «Музеями світу», «Залами Третьяковської галереї» вони знайомляться з мистецтвом художників різних віків і стилів.

Добре зарекомендувала себе така форма роботи, як спілкування з музикою, живописом, а найчастіше – з поезією: «П'ять хвилин

з мистецтвом» – ця форма розрахована на невеличку групу читачів, яким це дійсно цікаво; «П'ять хвилин з Ліною Костенко» – для учнів 11 класу як додатковий матеріал до вивченого в школі; «Поезія – це завжди неповторність» (до Всесвітнього дня поезії) – для щирих прихильників поезії, яких серед читачів небагато. Музичний супровід для «П'яти хвилин» забезпечують працівники музичної школи. Це популярні класичні твори, які люблять всі: Ф. Шуберт «Аве Марія», П. Чайковський «Вальс квітів» з балету «Лускунчик», цикли фортепіанних п'єс «Пори року», вальси Ф. Шопена, Й. Штрауса.

Взагалі, з музичною школою ЦРБ здавна тісно співпрацює. Педагоги відгукуються на всі пропозиції, допомагають матеріалом, і як результат – якісні заходи. Один із прикладів – літературно-музичний вечір «Лебедина вірність Євгена Мартинова». Вечір відбувся в малому актовому залі музичної школи. У підготовці і проведенні заходу бібліотекарям допомагали керівники краєзнавчих гуртків Центру туризму і краєзнавства Орос Галина Іванівна та Ковальова Олена Вікторівна. Вірші, присвячені Євгену Мартинову, спогади співаків, композиторів звучали у виконанні учнів школи-інтернату – учасників «Школи гарних манер». Головна дійова особа вечора – пісні Євгена Мартинова. Зворушливо виконані викладачем музичної школи Очередьком Дмитром Павловичем, вони на деякий час повернули присутніх на 20 років назад, нагадали ті часи, коли всюди лунали пісні талановитого композитора і співака.

До Дня Перемоги в бібліотеці відбувся вечір воєнної пісні «Від серця до серця». Готували його члени клубу «Гармонія», який створено нещодавно для читачів середнього віку. Поки що в ньому налічується лише 8 членів, але бібліотекарі ведуть серед читачів індивідуальну роботу для залучення до клубу нових людей. Не випадково обрано тему першого заходу клубу. Пісня – феноменальне явище людського духу. Особливо воєнна пісня. Думки і почуття народу, перелиті в пісенне слово, озивалися в солдатських серцях щирою любов'ю до отчого краю, піднімали бойовий дух солдат. Присутні почули цікаві історії створення добре відомих усім пісень «Священная война», «Катюша», «В землянке», «Огонек», «Случайный вальс». Відбриніла одна пісня у запису чи у виконанні членів клубу «Гармонія», починається друга, третя... Скільки їх? Напоєні високими людськими почуттями й переживаннями, вони хвилюють і сьогодні. Спогади запрошеного на вечір ветерана Великої

Вітчизняної війни О.Ф. Плошнікова підтвердили знамените гоголівське: «З піснею людина народжується, живе і вмирає».

Яскравим прикладом спільної роботи стала літературно-музична композиція «Я – Роксолана». Разом з учнями ЗОШ № 7 була представлена і вшанована плеяда славетних жінок України. Роксолана – виразне і яскраве втілення незламності українського духу, Маруся Чурай – «дівчина з легенди», Леся Українка – «дочка Прометея», Катерина Білокур – «чарівниця з Богданівки», Оксана Петрусенко – народна артистка України. Кожну з цих постатей грала юна артистка, вбрана у відповідний костюм. Супроводжувалося дійство записами пісень: «Ой, не ходи, Грицю... », авторкою якої була Маруся Чурай, «Чи я в лузі не калина була» у виконанні Оксани Петрусенко, «Україночка» у виконанні Оксани Білозір, а також вернісажем Катерини Білокур. У цьому заході юне покоління брало участь залюбки. У кожного була своя роль, кожен відчував відповідальність за підготовку вистави, костюмів, за обладнання сцени. Дійство справило враження на глядачів.

Позитивний приклад таких вдалих заходів ще раз доводить – тільки у співдружності бібліотеки із закладами освіти, культури, шанувальниками літератури і мистецтва можна досягти результатів діяльності бібліотеки як естетичного центру у справі формування і розвитку високоінтелектуальної, висококультурної, художньо освіченої особистості.

*О.Ф. Курмаз,
завідувачка Ленінської
сільської бібліотеки;
В.І. Шевченко,
завідувачка Шевченківської
сільської бібліотеки*

ВІДРОДЖУЄМО НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ

Ленінська та Шевченківська сільські бібліотеки працюють як бібліотеки-світлиці. Це не випадково, тому що зараз дуже актуальним є питання збереження для нащадків тих кращих надбань національної культури українського народу, що були виплекані протягом століть. Що треба зробити сьогодні, щоб лунало українське слово, українська пісня, не всихало життєдайне джерело народної творчості й мудрості?..

Бібліотеки докладали багато зусиль, щоб створити таку атмосферу, де можна було б прилучитись до історії та культури українського народу, дізнатися про народні звичаї, обряди, традиції.

Почали з облаштування приміщення. Читачі Шевченківської сільської бібліотеки допомогли у збиранні речей домашнього побуту, якими користувалися їхні батьки та діди. Так, Бегас А.М. принесла макітру, глечики, макогін та вироби з глини. Клімова Є.П. подарувала прядку та рубель, а Грищенко Г.Ф. – коромисло. З'явилися в бібліотеці рукотворні роботи односельців: вишиті рушники, серветки, подушки, скатертини, сорочки чоловічі й жіночі, картини. Та найцінніший скарб бібліотеки – рушник, якому вже більше ста років. Цей оберіг подарувала активістка бібліотеки Євгенія Прокопівна Клімова, а їй, у свою чергу, передала на схованку свекруха, якій цей рушник дістався від бабусі, що сама виткала полотно і вишила на щастя й долю своїй онуці. Так за допомогою читачів і жителів села була прикрашена Шевченківська бібліотека, що перетворилась на привітну і затишну світлицю.

Ленінську бібліотеку також прикрашають вишиті рушники, картини, серветки. У центрі бібліотеки – вишитий читачами портрет Т.Г. Шевченка і рушник. Оформлено краєзнавчий куточок «Хай цвіте в яснім серпанку зоряний Донбас», книжкові виставки «До свого духовного коріння, до своїх витоків доторкнися», «Грає Кобзар, виспіває», тематичні полицки «Мова – душа народу», «Розкаже сива

давнина», де представлене знаряддя праці наших пращурів. Самотканою доріжкою застелена поличка, де знаходяться рубель, гребінка, глечик, ступка, рогач, прядка. Діти завжди із задоволенням слухають розповіді бібліотекаря, із яких дізнаються, яким знаряддям користувались їхні пращури.

Тут працюють два клуби за інтересами: для дорослих – «Джерело» та для дітей – «Росяна краплина». Клуб «Росяна краплина» створений два роки тому задля продовження справи старшого покоління.

Мета клубів – відродження народних традицій, обрядів, свят, популяризація українського фольклору, мови, вивчення історії, культури через друковані видання. Клубні об'єднання сприяють піднесенню духовної культури, корисному і цікавому дозвіллю, задоволенню потреби спілкування українською мовою.

Всі масові заходи, які проводить бібліотека спільно з сільським Будинком культури, проходять за участю членів клубу.

Щороку бібліотеки проводять Різдвяні свята. Всі учасники збираються разом: святково одягнені, в українських костюмах, гарних квітчастих хустинках, з Різдвяною зіркою, Козою, Циганкою. Ходять селом від хати до хати, вітають людей зі святом, співають святкові колядки, щедрівки: «Нова радість стала», «Застеляйте столи», «На щастя, на здоров'я, на Новий рік!» тощо. Господарі щиро дякують, щедро обдаровують їх гостинцями і запрошують прийти в наступному році, щоб в господі родило і велося, щоб краще усім жилося на щедрій українській землі.

Цікавим заходом для відвідувачів Шевченківської сільської бібліотеки стала зустріч весни «А вже весна, а вже красна». На цьому святі були присутні поважні гості: журналісти з обласної газети, голова держадміністрації району, секретар, голови сільських рад та багато гостей з району, які брали активну участь у святкуванні, водили хороводи, співали веснянки:

*Прийди, прийди, весно красна,
Чепури наш рідний край.
Принеси нам сонце ясне,
З нами в гурті поспівай.*

Гостей щедро пригощали варениками, млинцями, жайворонками – символом весни, – які на своїх крильцях приносять тепло.

Цікаво відзначають і літні свята. До свята Трійці «Зелен день» в бібліотеці оформлюється книжкова виставка «Зелена неділя літо

починає». Бібліотека і клуб прикрашаються зеленим клечанням – гілками дерев клену, липи, дубу, явору. Долівку в світлиці притрушують запашним листям очерету, духмяними травами і квітами. У зелених святах – відгомін стародавніх вірувань наших предків, які намагалися захистити квітучі ниви від дуже небезпечних у цей період польових духів – мавок, русалок, – які могли потоптати майбутній врожай.

Шевченківська бібліотека брала участь в обряді водіння селом дівчини-«куща». Дівчину вибирали гарну, вбирали її зеленню, а на голову надівали розкішний вінок. Від хати до хати збирали дарунки, а господарям дарували пучечки цілющих трав, які рано-вранці назбирали дівчата. Голови дівчат прикрашали різнобарвні вінки. Дівочий вінок із живих квітів – символ молодості, вроди, чистоти. Дівчата дуже старанно добирали квіти до своїх вінків, а потім кожна повинна була розповісти про квіти, які вплела у вінок. Багато цікавого дізналися учасники від дівчат про їхні віночки, а також про трави, що мають цілющі властивості, якщо їх збирати в цей день.

Одне з найважливіших свят наших предків – свято Івана Купала. Основним стрижнем свята, довкола якого відбуваються дії, є купальський вогонь, як символ сонця. Вже протягом десяти років проводиться це фольклорне свято, і щороку організатори додають щось нове, неповторне і цікаве. Окрім купальського вогню зі святом пов'язані два найголовніших персонажі – Купало і Марена. Напередодні свята дівчата збиралися в клубі і виготовляли опудало – Марену. Її робили із соломи в зріст людини і одягали в жіночу сорочку, пов'язували їй хустку. Хлопці робили опудало Купала. Все це несли на леваду до ставка і ставили в купу піску біля вогнища.

На другий день розпочиналося свято. Дівчата у білих сорочках, босоніж, у віночках водили хороводи біля Марени, а парубки її викрадали і несли топити у воду. Розправившись з Мареною, гуртом йшли до Купала. Розгорався вогонь, а всі, хто були присутні, бралися за руки і водили хоровод навколо Купала.

В купальському багатті намагались спалити свої хвороби: кидали у вогонь записки, старі речі, матері спалювали сорочки хворих дітей. Коли вогнище зменшувалося, молодь починала перестрибувати через нього. Вважалося, щоб очиститись вогнем, треба тричі перестрибнути через нього.

В Ленінській сільській бібліотеці стало традицією проводити свята Спаса, Покрови, «Від Петра до Павла», «Моє рідне село»,

відзначати День Українського козацтва, День Незалежності України. Всі ці заходи проводились за сценаріями, розробленими працівниками методичного відділу районної бібліотеки.

Клуб «Росяна краплина» також проводить цікаві масові заходи, засідання, конкурси дитячої творчості, конкурси малюнків, свята: «Вербна неділя», Великдень, Трійця, Свято Дитинства. У Вербну неділю діти святково одягаються в українські костюми. Вони проходять селом з гілочками освяченої верби і вітають односельців з пробудженням весни, з вербною неділею зі словами:

*Не я б'ю, верба б'є,
За тиждень – Великдень,
Недалечко червоне яєчко.*

На свято Великодня з писанками, крашанками, красивими пасками і калачами діти приходять до бібліотеки, де проводяться конкурси: «Чия писанка краща», «Котилася писаночка».

Під час свят проводяться конкурси дитячих малюнків, конкурси віршів про весну, рідну землю, про Україну, літературні подорожі сторінками улюблених книжок, обговорюється прочитане.

Від свята до свята бібліотекарі несуть людям добре, вічне, і це сприяє популяризації книги, залученню до духовної культури українського народу, пізнанню народних звичаїв та обрядів.

*Н.М. Куршакова,
завідувачка Никонорівської
сільської бібліотеки*

«КУМАСЕНЬКА» ОБ'ЄДНУЄ ЖІНОК

Никонорівська сільська бібліотека є центром духовного спілкування і відпочинку селян, яких приваблює можливість провести тут вільний час за улюбленими заняттями. До того ж, тут завжди панує доброзичлива і сприятлива атмосфера.

Перше враження, коли потрапляєш до бібліотеки, ніби-то опинився у світлиці, де все залите сонячним світлом, стіни прикрашені українськими вишитими рушниками, на стелажах багато поробок. Частими гостями бібліотеки були і є жінки села різного віку, різних професій.

На основі бесід з ними і за їхніми побажаннями в сільській бібліотеці разом з сільським Будинком культури у листопаді 1999 року було організовано любительський клуб за інтересами «Кумасенька», який очолює завідувачка сільської бібліотеки Куршакова Ніна Миколаївна. Членами клубу є 15 жінок різного віку, небайдужих до українських народних традицій, українських пісень і частівок, які розуміються на кулінарії та рукоділлі. Засідання клубу відбуваються останньої п'ятниці тижня кожного кварталу.

Разом зі своїм керівником рада клубу розробляє і проводить різні цікаві заходи, такі як вечір відпочинку «Християнські свята і традиції», грально-розважальний вечір «Душа не старіє ніколи», день відпочинку «Веселий пікнік», посиденьки «У лютневий вечір», «Ми за чаєм не скучаєм», змагання знавців «У чистого джерела народної мудрості» тощо. Всі ці заходи організовуються так, що учасники одержують цікаву інформацію, а також дійсно відпочивають.

Наприклад, вечір відпочинку «Християнські свята і традиції» був проведений у залі, оформленому як селянська хата. Столи були застелені вишитими скатертинами, лави накриті ряднами, стіни прикрашені вишитими серветками і рушниками. Була також і українська піч з її рогачами і чавунами, а в кутку – мисник. Оформлена книжкова виставка «Побут, звичаї, культура». Члени клубу дуже сумлінно готувалися до зустрічі. Чого тільки не було на столах: і традиційний узвар, і кутя, і пампушки з салом та часником, і вареники з сиром у сметані, і пироги з капустою та гарбузом. Жінки

клубу ділилися досвідом і майстерністю в приготуванні страв. На вечорі звучали народні щедрівки, колядки, було влаштовано конкурс – хто більше їх знає. Жінки старшого віку розповідали своїм молодшим слухачкам, як вони в своєму ранньому дитинстві відзначали традиційні свята, тому що багато з того часу зараз забуто.

Хочеться відмітити посиденьки «Ми за чаєм не скучаєм». Під час проведення заходу працював фітобар, господаркою якого була Комісаренко Ольга Павлівна. До уваги учасників і гостей оформлена книжкова виставка «Живої природи душа промовляє», на якій представлені матеріали про історію та культуру чаювання, про різноманітні лікарські трави. Поруч на столі були розміщені в скляних посудинах окремі види чаю, а кожен охочий міг одержати різні рецепти приготування чаю фруктово-ягідного, трав'яного або іншого.

Керівник клубу разом з радою завжди намагаються урізноманітнити форми своєї діяльності, зробити їх привабливими для учасників. Справжнім святом став для членів клубу грально-розважальний вечір «Добра господиня», з цікавою, добре продуманою програмою. Приємне враження залишила книжкова виставка «Мистецтво бути господинею», куди ввійшли такі розділи: «Стара корчма» (старі рецепти української кулінарії); «Чарівні» скриньки наших прабабусь»; «Про себе треба знати, про себе треба дбати». Під час заходу учасниці клубу ділилися досвідом.

Урок майстерності провела перукар Андрацюк Людмила Михайлівна. Вона показала, як гарно і швидко можна зробити чарівну зачіску. Аматорка Моденко Олена Миколаївна ознайомила присутніх, як із старої немодної сукні зробити нарядну блузку, чи із старих жіночих чобітків пошити модну жіночу сумочку або косметичку. Всі ці діїства перемежувалися цікавою та корисною інформацією і про роль здорового способу життя, і про красу, яка закладена в самій людині, і про засоби досягнення тілесного та духовного здоров'я.

На засіданні співали веселих жартівливих пісень: «Ой, підемо, жінко», «Чи я не хазяйка, чи не господиня», «Бригадире». Проводились конкурси на кращий модний капелюх із паперу та модне плаття із тканини без крою.

Людина існує в культурі. Тільки там, де є культура, можна стати Людиною. Всі зустрічі, які відбуваються в клубі, завжди проходять весело, з вогником і дуже цікаво. Члени клубу знайомляться не лише з літературою та періодичними виданнями за темою дня засідання, а

й запрошують на свої зустрічі медичних працівників, кравчинь, кулінарів. Це дає змогу розширити світогляд, отримати відповідь на те чи інше питання. Недаремно девіз клубу такий:

*Без увлечений меркнет жизни свет,
Без хобби жить нельзя на свете – нет!
Так хотите быть счастливыми всегда?
Приходите к нам, друзья!*

Члени клубу – активні учасники всіх масових заходів, які протягом року проводить сільська бібліотека, Будинок культури.

*О.С. Прокопенко,
завідувачка Добропільської
сільської бібліотеки*

БІБЛІОТЕКА – БУДИНОК ПРИРОДИ

Вже не перший рік екологічна просвіта і виховання населення є пріоритетним напрямом роботи Добропільської сільської бібліотеки. Головна мета книгозбірні – формування екологічної свідомості, заснованої на дбайливому ставленні до природи.

Багато уваги в роботі приділяється дизайну бібліотеки: в приміщенні багато кімнатних квітів, виробів з природного матеріалу, є акваріум з рибками. Okремою експозицією представлені малюнки дітей про природу, поруч з якою «ростуть» дерева-символи берізка і калина. Завершує експозицію постійно діюча виставка-панорама «Найкраща музика – жива природа».

Всі заходи, які проводяться в бібліотеці об'єднані в цикли «Краса Землі – краса життя».

Увагу користувачів привертають виставка-гербарій «Дивовижний світ природи», виставка-вернісаж «Загадкова чарівниця природа», виставка-застереження «Земля моя жива, ми відповідальні всі за тебе».

При бібліотеці діє екологічний загін «Друзі природи». Його члени, а це учні 5–7 класів, піклуються про рослини на шкільній та клубній садибі, роблять і розвішують шпаківні, взимку – годівниці. Доброю традицією стало щорічне проведення навесні Дня птахів, екскурсій на природу «Не зламай гілку».

За результатами вивчення інтересів і потреб дітей шкільного віку виявилася необхідність в організації роботи клубу за інтересами «Ніжні супутники життя», який очолив вчитель біології Марченко Т.І. Мета клубу – викликати інтерес до рослинного світу, розширити знання про кімнатні рослини настільки, щоб кожний захотів їх вирощувати. Це розвиває пізнавальний інтерес учнів, виховує в них дбайливе ставлення до природи. Девіз клубу:

*Все на землі, все треба берегти:
І птаха, і звірка, й оту травинку.
Не чванься тим, що цар природи ти,
Бо, врешті, ти – лише її частинка.*

Члени клубу читають та обговорюють книжки, стають учасниками заочних подорожей на батьківщину тих чи інших рослин, вивчають правила догляду за рослинами.

Діти змагаються в розгадуванні кросвордів «Калейдоскоп рослин», беруть участь у конкурсах «Барви золотої осені», «Намалюємо, відгадаємо».

Постійний інтерес у дітей викликають особливості природи рідного краю, села. Цікава пізнавальна подорож відбулася по сторінках Червоної книги. Діти познайомилися з рослинами рідного краю і причинами зникання деяких рослин. Свято-екскурсія «У гості до бабусі Медуниці» зацікавило не тільки дітей, а й батьків. В ньому об'єдналася оповідь про лікарські та рідкісні рослини з підготовленими дітьми віршами, загадками, іграми про лікарські рослини. Завершилось свято фіточаюванням і походом на природу.

Значення рослин і квітів у житті українців яскраво визначилося в літературно-театралізованому святі «Квітка в український віночок», уроці народознавства «Рослинні обереги нашого буття».

Навесні в дні пам'яті трагічних подій на Чорнобилі та в День Землі проводяться заходи: екологічний бумеранг «Чорнобиль! Ти у моїй крові!», година спілкування з природою «Природа не зліпок, не бездушний лик», урок-застереження «В твоїх долонях – доля Землі», свято «Чарівне моє довкілля».

Щорічно восени проходить свято «Золоті барви осені», на якому проводиться виставка-конкурс «Моя квітка краща» з аукціоном дружніх порад з вирощування різних видів квітів.

Діяльність бібліотеки-будинку природи триває, стає більш цікавою і гуртує добропільчан різних поколінь у благородній справі збереження зеленого розмаїття природи як запоруки життя на Землі.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
<i>Рубан С.О.</i> СВІТ ПРЕКРАСНОГО ВІДКРИВАЄ БІБЛІОТЕКА.....	5
<i>Курмаз О.Ф., Шевченко В.І.</i> ВІДРОДЖУЄМО НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ.....	10
<i>Куршакова Н.М.</i> «КУМАСЕНЬКА» ОБ'ЄДНУЄ ЖІНОК	14
<i>Прокопенко О.С.</i> БІБЛІОТЕКА – БУДИНОК ПРИРОДИ	17

Підп. до друку 14.08.2006. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Друк різнографний. Гарнітура Times. Ум. друк. арк. 1,25.
Обл. вид. арк. 0,8. Зам. 1-081406. Наклад 80 пр.

Видавниче підприємство "Східний видавничий дім"
(Державна свідоцтво № ДК 697 від 30.11.2001.)
83086, м. Донецьк, вул. Артема, 45
тел./факс (062) 338-06-97, 337-04-80